

SAMSØ STEN OG GRUS ApS

Holmevej 1

Tanderup

8305 Samsø

DK - Danmark

Sendt elektronisk til CVR: 40095594

samt til e-mail: ssg@netmail.dk

Dato 17-08-2026

Sagsbehandler

Peter Lund Hinnerfeldt

Raastoffer@ru.rm.dk

Sagsnr. 1-50-71-20-22

Side 1

**Afgørelse om, at ansøgt råstofindvinding på matr.nr. 4f
Onsbjerg By, Onsbjerg i Samsø Kommune ikke er omfattet af
krav om miljøvurdering efter miljøvurderingsloven**

Region Midtjylland modtog den 16. oktober 2022 en ansøgning om en tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på matr.nr. 4f Onsbjerg By, Onsbjerg i Samsø Kommune. Ansøgningen er efterfølgende revideret, senest den 10. februar 2026, og nærværende afgørelse er truffet på grundlag af den reviderede ansøgning. Der ansøges om en tiårig tilladelse til indvinding af sand, sten og grus inden for et areal på 0,32 ha, som er en fortsættelse af den hidtidige aktivitet. Råstofindvindingsens geografiske udstrækning fremgår af oversigtskortet i bilag A og betegnes "det ansøgte indvindingsareal".

Det ansøgte projekt omfatter et areal, hvoraf minestedets areal er på under 25 ha. Projektet er opført på miljøvurderingslovens¹ bilag 2, pkt. 2a og er dermed underlagt lovens bestemmelser om screening af projektets indvirkninger på miljøet.

1. Afgørelse

Region Midtjylland har efter § 21 i miljøvurderingsloven foretaget en screening af det ansøgte og vurderet, at projektet ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Regionens vurderinger og begrundelser fremgår af nedenstående afsnit "Region Midtjyllands vurderinger og begrundelser".

Afgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal gennemgå en miljøvurderingsproces. Bygherre har ansvar for at indhente eventuelle nødvendige tilladelser og dispensationer for at realisere projektet.

¹ Bekendtgørelse nr. 1608 af 09/12/2024 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter med senere ændringer.

Grundlaget for afgørelsen er bygherrens oplysninger og allerede foreliggende viden om det pågældende projektområde samt almene erfaringer med råstofindvinding. I denne forbindelse er statslig, regional og kommunal planlægning for området og tilgængelige oplysninger fra relevante registre og geografiske informationssystemer inddraget, samt oplysninger fra berørte myndigheder og parter.

Hvis projektet ændres, er bygherre forpligtet til at ansøge igen med henblik på at få afgjort om ændringen er omfattet af krav om miljøvurdering.

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøvurderingslovens § 39.

2. Sagens oplysninger

Ansøgningen er indgivet i henhold til § 18 i miljøvurderingsloven. Ansøgningen er fremsendt til Region Midtjylland, som er myndighed for indvinding af råstoffer på landjorden.

Et oversigtskort er vedlagt i bilag A. Bygherres ansøgning inklusiv de medfølgende bilag er vedlagt som bilag B. Region Midtjyllands habitatvurdering og datagrundlag for denne er vedlagt i bilag C, og Region Midtjyllands konfliktsøgning er vedlagt som bilag D. Udtalelse og dispensation fra Kystdirektoratet er vedlagt som bilag E og F.

Høringssvar fra høring af ansøger, myndigheder, foreninger og omboende er vedlagt som bilag G.

2.1 Projektbeskrivelse

Projektet omfatter indvinding af sand, sten og grus over grundvandsspejlet samt oplag og udlevering af materialer, mellemdeponering og efterbehandling af indvindingsområdet. Oparbejdning af materialer i råstofgraven vil ske ved tørsortering.

Den tidligere råstoftilladelse udløb den 1. juli 2023. Den foreliggende sag vedrører en ansøgning om fortsat råstofindvinding, som efter hjemvisning og efterfølgende sagsbehandling nu behandles på grundlag af den reviderede ansøgning.

Der søges om fortsættelse af den hidtidige indvinding med samme metoder og på samme vilkår som i den gældende tilladelse. Den hidtidige adgangsvej fra Sælvig til råstofgraven vil fortsat blive benyttet. Det ansøgte indvindingsareal ses på oversigtskortet i bilag A.

Anvendelsen af de indvundne råstoffer er angivet til vejmaterialer, grus- og sandfyld samt stabilgrus.

Der graves op til 5.000 m³ råstoffer pr. år. Der graves indtil ca. 1 m under terræn på stranden ved Sælvig, hvor indvindingen finder sted, når der er tilstrækkeligt med aflejringer på strandbredden. Der søges ikke om indvinding under grundvandsspejlet. Råstofferne sorteres på et tørsorteringsanlæg. De sorterede råstoffer afhentes af lastbiler, som læsses med en læssemaskine. Den ansøgte indvindingsmængde svarer til ca. 2 lastbiler pr. arbejdsdag.

Der er ingen muld eller overjord, som skal fjernes ved gravearbejdet, da der indvindes på stranden. Tangen ønskes fjernet for at undgå opblanding med råstoffer, da tangen ikke kan fjernes i sorteringsanlægget. Tangen skubbes til side inden for det ansøgte areal og vil blive fordelt igen naturligt af bølger og højvande. Tangen ønskes fjernet uden for den ansøgte driftstid, da tangen aflejres afhængigt af vejrforholdene. Fjernelse af tang er en del af den hidtidige aktivitet. Bilag B.5 viser tidligere tilladelse til aktiviteten udenfor driftstiden.

Der er ingen særlige støjdæmpende foranstaltninger ud over det maskinerne er produceret med. Det fremgår af ansøgningen, at støjniveauet for PowerScreen-anlægget målt ved skel til nærmeste beboelse er 60 dB, og at læssemaskinen støjer under 50 dB ved naboskel, når den anvendes i indvindingsområdet.

Sorteringsanlægget er i drift 150-250 timer pr. år, svarende til ca. 0,6 til 1 time pr. arbejdsdag.

Støvgener forebygges ved, at der er opsat et plankeværk ud mod vejen Sælvig, hvor nærmeste nabo er en trafikhavn.

Den ansøgte driftstid for indvinding og oparbejdning er mandag-fredag kl. 07.00-18.00, og for udlevering og læsning (herunder kørsel inden for indvindingsområdet) mandag-fredag kl. 07.00-16.00 og lørdage kl. 07.00-14.00. Der søges ikke om drift søn- og helligdage.

Udkørsel sker via eksisterende adgangsvej via ejendommen matr.nr. 4f Onsbjerg By, Onsbjerg med udkørsel til Sælvig (vejnavn).

Det ansøgte areal efterbehandles til strand efter endt råstofindvinding.

3. Kendetegn for råstofindvindingsprojekter

Miljøpåvirkninger som følge af indvinding af råstoffer på land er som regel forholdsvis lokale, men for nogle miljøemner er det relevant at vurdere en påvirkning også uden for det ansøgte areal:

- Støj og støv fra indvindingen vil uden forebyggende tiltag kunne påvirke de nære omgivelser op til en afstand af maksimalt 300 - 500 m fra selve graveområdet.
- Tung trafik til og fra indvindingsarealet, såfremt trafikken øges betydeligt på i øvrigt let trafikerede lokale veje. Den relevante afstand afhænger af vejnettet i området.
- For drikkevandsboringer er der en hygiejnezone på 150 m til almen drikkevandsvandforsyning og 75 m til privat drikkevandsforsyning.
- Terrænændringer som følge af råstofindvinding kan medføre ændring af afstrømning af overfladevand til nærliggende søer, vandløb og vådområder. Den relevante afstand afhænger af terrænforholdene og vurderes for den enkelte ansøgning.
- I forhold til beskyttede arter kan indvinding af råstoffer medføre en barriereeffekt samt påvirke den økologiske funktionalitet for arterne. Den relevante afstand for nærmere vurdering afhænger af forekomsten af arter og varierer for de enkelte arter.

4. Region Midtjyllands vurderinger og begrundelser

Region Midtjylland har på baggrund af ansøgningsmaterialet samt regionens egen konfliktsøgning vurderet, at projektet ikke kan forventes at få en væsentlig indvirkning på miljøet, og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering efter miljøvurderingsloven. Dette er uddybet og begrundet nedenfor.

4.1 Overfladevand, grundvand og drikkevand

Det ansøgte areal ligger inden for en terrænnær grundvandsforekomst (DK107_Dkm_1825). Grundvandsforekomsten har en god kvantitativ tilstand og en ringe kemisk tilstand og er målsat til en god kvantitativ tilstand og en god kemisk tilstand.

Råstofindvindingen vurderes ikke at påvirke grundvandsforekomsters kvantitative tilstand, idet nedbør fortsat kan nedsive uhindret, og at der ikke bortledes vand fra indvindingsarealet. Der vurderes endvidere ikke at være risiko for akkumulation eller udfældning af naturligt forekommende stoffer, som kan påvirke forekomsternes kemiske tilstand.

Der er ingen målsatte vandløb eller søer indenfor eller nær det ansøgte areal. Det ansøgte areal ligger inden for det målsatte kystvand, Aarhus Bugt Syd, Samsø og Nordlige Bælthav. Projektet medfører ikke udledninger til eller øvrige fysiske ændringer af vandløb, søer eller kystvand. Derfor vurderer Region Midtjylland, at det ansøgte ikke vil hindre opfyldelse af miljømålene for de sårbare vand- eller vådområder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet.

Indvindingsområdet ligger inden for et område med drikkevandsinteresser, og uden for indsatsområder, indvindingsoplande til almene vandværker og boringsnære beskyttelsesområde (BNBO).

Den ansøgte indvinding sker udelukkende over grundvandsspejlet, og der genereres ikke nogen form for vand til afstrømning eller nedsivning. Olieprodukter i form af brændstof håndteres udelukkende i mindre mængder og påfyldning af maskiner sker under overvågning og ved anvendelse af spildbakker.

Der opbevares ikke olie- eller kemikalier permanent inden for indvindingsområdet. Brændstof håndteres ved anvendelse af en mobil entreprenørtank, som efter arbejdstids ophør opbevares uden for indvindingsområdet.

Sælvig Havn nord for indvindingsarealet er udpeget med områdeklassificering, samtidig med at en grund øst for arealet er kortlagt på forureningsniveau V1. Projektet berører ikke de kortlagte arealer.

På grundlag af ovenstående er det Region Midtjyllands vurdering, at projektet ikke medfører risiko for at forringe den eksisterende tilstand eller hindre målopfyldelse for målsatte overfladevandområder eller grundvandsforekomster, jf. indsatsbekendtgørelsens § 8².

På samme grundlag er det regionens vurdering, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil udgøre en risiko for drikkevandsindvinding i området.

4.2 Beskyttet natur

Nærmeste Natura 2000-område nr. 56, Horsens Fjord, havet øst for Endelave, som indeholder habitatområde H52 og fuglebeskyttelsesområde F36. Natura 2000-området ligger i en afstand af 3,3 km vest for det ansøgte areal.

Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte kyst- og marine naturtyper og de tilknyttede arter og fugle.

Region Midtjyllands væsentlighedsvurdering for Natura 2000-området fremgår af bilag C. Region Midtjylland vurderer, at det ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000-områdets bevaringsmålsætninger eller udpegningsgrundlag væsentligt, og finder derfor, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af påvirkninger på natura 2000-området, jf. habitatbekendtgørelsens §³ 6, stk. 2.

² Bekendtgørelse nr. 797 af 13/06/2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter med senere ændringer.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Der er ingen målsatte vandløb eller søer inden for eller nær det ansøgte indvindingsareal. Det ansøgte ligger inden for det målsatte kystvand, Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav. Idet projektet ikke medfører udledninger til eller øvrige fysiske ændringer af vandløb, søer eller kystvand, vurderer regionen, at det ansøgte projekt ikke vil hindre opfyldelse af miljømålene for de sårbare vandområder eller vådområdet hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet,

Det ansøgte indvindingsareal er ikke sammenfaldende med naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Nærmeste naturområde er en sø beliggende ca. 380 m syd for det ansøgte indvindingsareal. Grundet afstanden til søen, samt at der ikke vil ske generering eller afledning af spildevand eller overfladevand til våde naturtyper, vurderes det, at der ikke vil ske en påvirkning af søen eller andre naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Samsø Kommune har i den gældende kommuneplan 2025-37 udlagt områder med økologiske forbindelser inden for det ansøgte areal. Den påtænkte efterbehandling af indvindingsområdet til strand er i overensstemmelse med planlægningen for området. Projektet vurderes, grundet lille geografiske udstrækning og fordi området i forvejen er præget af menneskelig forstyrrelse, ikke at forhindre passage for fauna til omkringliggende naturområder.

Projektet vil ikke være i strid med eller til hinder for senere etablering af reservater eller naturparker i området.

På baggrund af projektets karakter uden væsentlige emissioner eller øvrige udledninger til og gener for omgivelserne, den faktiske afstand til Natura 2000-området fra det ansøgte indvindingsareal, vurderes det, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-området og dets udpegningsgrundlag væsentligt. Se Region Midtjyllands vurdering efter habitatbekendtgørelsen (Natura 2000 og bilag IV-arter), vedlagt i bilag C. Der skal således ikke foretages en konsekvensvurdering jf. habitatbekendtgørelsens § 6⁴.

Samlet vurderes projektet således ikke at medføre tilstandsændringer i naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

4.3 Beskyttede arter

Region Midtjyllands gennemgang og vurdering af bilag IV-arter fremgår af bilag C. Regionen vurderer efter habitatbekendtgørelsens

⁴ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

§ 10, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rastområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter.

Der er ingen registreringer af arter inden for det ansøgte areal. Der er registret⁵ toppet skallesluger (rødlistet), sølvmåge (fredet), sortand (fredet) og edderfugl (rødlistet) på havet syd for Sælvig Havn. Desuden er der registreret rørhøg på Sælvig havn og skovfirben (fredet) 600 m vest for det ansøgte areal (registreringerne er fra hhv. 2013-14 og 2020-21). Det ansøgte areal udgør ikke et egnet ynglested for fuglearterne eller skovfirben, da arealet er åbent uden vegetation og præget af menneskelig forstyrrelse (strandgæster, råstofindvinding, haveaktivitet, trafik og beboelse). Regionen vurderer derfor, at projektet ikke vil påvirke rødlistede eller fredede arter.

4.4 Bygge- og beskyttelseslinjer, kulturarv og fredninger

Det ansøgte areal ligger inden for strandbeskyttelseslinjen. Kystområderne i Danmark er beskyttet i medfør af naturbeskyttelseslovens bestemmelser om strandbeskyttelse og klitfredning. Formålet med beskyttelsen er at bevare de åbne kyster og de landskabelige, naturmæssige og rekreative værdier, der knytter sig til kysterne.

Det ansøgte projekt omfatter en beskeden indvindingsmængde på et mindre areal. Indvindingen omfatter udelukkende naturligt aflejlrede råstoffer, som skyller ind på stranden.

Da der alene indvindes naturligt aflejlrede råstoffer på strandbredden, uden etablering af permanente anlæg eller varige terræn- og landskabsændringer, vurderes projektet ikke at tilsidesætte de landskabelige, naturmæssige eller rekreative interesser, som strandbeskyttelsen skal varetage.

Region Midtjylland må kun meddele tilladelse til råstofindvinding på strandbredder og andre kyststrækninger, hvor der ikke findes sammenhængende landvegetation, med tilslutning fra Kystdirektoratet.

Region Midtjylland har modtaget Kystdirektoratets udtalelse om ansøgningen, dateret 3. juni 2026 (bilag E). Heraf fremgår det, at Kystdirektoratet har i sin udtalelse tilsluttet sig, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte projekt under forudsætning af, at råstof tilladelsen begrænses til 10 år.

⁵ Arter.dk, Naturdata og Naturbasen (licens G03/2021), opslag den 13. september 2023

Kystdirektoratet har den 3. april 2024 meddelt dispensation til indvinding af råstoffer ved Sælvig Havn på Samsø inden for strandbeskyttelseslinjen (bilag F).

Region Midtjyllands konfliktsøgning viser endvidere, at projektet ikke berører fredede fortidsminder, fredede områder eller øvrige bygge- og beskyttelseslinjer ud over strandbeskyttelseslinjen. Projektet vurderes derfor ikke at påvirke kulturhistoriske interesser.

På baggrund af projektets begrænsede omfang, den eksisterende dispensation fra Kystdirektoratet samt projektets karakter vurderer Region Midtjylland, at projektet ikke medfører væsentlige påvirkninger af bygge- og beskyttelseslinjer, kulturhistoriske interesser eller fredede områder.

4.5 Arealer, landskab og oversvømmelsesrisici

Det ansøgte indvindingsareal ligger i Samsø Kommune. Arealet ligger inden for det regionale, udlagte råstofgraveområde Sælvig, jf. Råstofplan 2020.

Arealet ligger i byzone inden for et udlagt erhvervsområde, og området ligger tæt ved flere beboelsesejendomme i Sælvig By.

I Samsø Kommuneplan 2025-37 er arealet omfattet af følgende udpegninger:

- Lokalplan (nr. 80 Erhvervsområde for Sælvig Havn)
- Kommuneplanramme 68 – havneformål for Sælvig Havn
- Kystnærhedszone
- Økologiske forbindelser

Råstofindvindingen er omfattet af ovenstående planlægning, som tager højde for indvinding af råstoffer på arealet.

Kystnærhedszonen er ikke en forbudszone, men en planlægningszone. Da råstofindvindingen midlertidig aktivitet, vurderer regionen, at det ikke hindrer en fremtidig planlægning i forbindelse med kysten.

Ovenstående udpegninger vurderes dermed ikke at være af en sådan karakter, at de er en hindring for den ansøgte råstofindvinding eller efterbehandling.

Projektet medfører alene meget begrænsede og midlertidige terrænændringer som følge af indvinding af naturligt aflejrede råstoffer. Strandens overordnede landskabelige karakter vurderes derfor ikke at blive påvirket.

Den ansøgte råstofindvinding vil ikke medføre særlige risici for oversvømmelse, hvor området er udlagt med lille erosion og en lav højvandshændelse.

Region Midtjylland har ikke kendskab til øvrige, historiske, kulturelle eller arkæologiske landskabstræk inden for indvindingsarealet, som kan blive væsentligt påvirket af projektet.

4.6 Støv, støj og vibrationer, lys, luftemissioner, lugt og trafik

Støv

Støvgener forebygges ved, at der er opsat træ-plankeværk ud mod Sælvig (vej), hvor de nærmeste naboer ligger. Ud fra de påtænkte tiltag til at dæmpe støvgener, vurderes projektet ikke at medføre væsentlige støvgener til omgivelserne. Der er desuden tale om en beskeden årlig råstofindvinding.

Støj og vibrationer

De nærmeste ejendomme til projektarealet består af beboelser, sommerhuse og Sælvig Havn.

Figur 1.

Kortudsnittet fra kommuneplan 2025-37 viser kommuneplanrammer (vedtaget) ved Sælvig Havn. De viste rammer er erhvervsområde (turkis), som det ansøgte er en del af, boligområder (brun), sommerhusområder (beige) og rekreativt område (grøn).

Ifølge kommuneplan 2025-37, anvendes det udlagte boligområde til Boligområde med åben-lav og tæt-lav bebyggelse samt enkelte butikker og servicefunktioner.

For så vidt angår erhvervsområdet, fremgår det af kommuneplanen, at virksomheder skal placeres og indrettes så boliger og omgivelserne generes mindst muligt.

Regionen vurderer derfor, at råstofaktiviteten skal overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for områdetyperne:

- Områdetype 2: Erhvervs- og industriområder med forbud mod generende virksomheder
- Områdetype 5: Boligområder for åben og lav boligbebyggelse
- Områdetype 6: Sommerhusområder og offentlig tilgængelige rekreative områder

Regionen vurderer, at det ansøgte projekt kan overholde ovennævnte støjgrænser, da der er tale i indvinding af en beskeden mængde og maskinerne kun er i drift få timer om året. Desuden vil støjen fra projektet for de fleste beboelser/sommerhuse blive dæmpet af foranliggende bygninger. Det ansøgte projekt er en forlængelse af hidtidig aktivitet. Region Midtjylland har ikke modtaget henvendelser vedr. støj fra råstofindvindingen siden Samsø Sten og Grus ApS overtog indvindingen i 2018. På den baggrund forventer Region Midtjylland, at projektet ikke vil give anledning til gener.

Som følge af den begrænsede drift med få maskiner i drift ventes projektet ikke at give anledning til gener mht. vibrationer.

Lugt og lys

Projektet vurderes ikke at medføre væsentlige lugt- eller lysgener for omkringboende. Der er søgt om at opsætte lys.

Tang, som flyttes og samles sammen, kan potentielt udgøre en lugtgene, hvis tangen ligger så længe, at den begynder at gære. Regionen vurderer, at der ikke er tale om en væsentlig lugtgene ift. den naturlige gæring af tang. Bølger og højvande vil sikre fordeling af tangen. Hvis der opstår lugtgener fra oplagret tang, vil tangen blive fjernet fra området iht. kommunens affaldsregulativer.

Luftemissioner

På baggrund af projektets karakter vurderes projektet ikke at medføre væsentlig påvirkning af luftkvaliteten.

Trafik

I forbindelse med den ansøgte indvinding, vil der være tung trafik til og fra råstofgraven. Trafikken vil i gennemsnit udgøre ca. 2 transporter pr. arbejdsdag. Trafikken til og fra råstofgraven ledes om

hittil direkte ud i Sælvig, og vil ikke øges i forhold til de hidtidige råstofaktiviteter.

På baggrund af ovenstående, vurderes projektet ikke at være til væsentlig gene for befolkningen i området, da det ikke vil medføre væsentlige påvirkninger fra støv, støj, vibrationer, lys, luftemissioner, lugt eller trafik.

4.7 Ressourcer og affald inkl. spildevand

Projektet forbruger ikke ressourcer ud over brændstof til drift af maskinerne. Forbruget af brændstof er af ansøger oplyst til ca. 5000 L dieselolie pr. år og 50 L hydraulikolie årligt.

Projektet genererer ikke større mængder affald. Affald bortskaffes efter de gældende kommunale affaldsregulativer.

Der genereres ikke spildevand i forbindelse med det ansøgte projekt.

Affald håndteres efter gældende regler og materialebehovet er afpasset, så der kun bruges de nødvendige materialer, både med baggrund i økonomiske samt miljømæssige hensyn. På denne baggrund vurderes projektet ikke at medføre væsentlige miljøpåvirkninger som følge af affald eller ressourceforbrug.

4.8 Kumulative påvirkninger

Der ligger ikke andre råstofgrave nær det ansøgte indvindingsareal, som vil kunne medføre en øget samlet påvirkning af miljøet.

Det ansøgte areal ligger i et kommunalt udpeget område til havneerhverv og ligger langs med Sælvig Færgehavn, der forbinder Samsø med Jylland.

Det er Region Midtjyllands vurdering, at der ikke er risiko for kumulative effekter, der sammen med det ansøgte må forventes at kunne medføre en øget samlet påvirkning af miljøet. Der er lagt vægt på, at den ansøgte indvinding af råstoffer har et meget begrænset omfang, som ikke vil øge trafik, støj- eller støvgener i området.

4.9 Miljøpåvirkning på tværs af landegrænser

Projektet vurderes ikke at have grænseoverskridende miljøpåvirkninger, da påvirkningerne er af lokal karakter, og projektet ligger mere end 100 km fra den danske grænse.

5. Samlet vurdering

Region Midtjylland har ved vurderingen lagt vægt på kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6. Det ansøgte projekt medfører udelukkende velkendte miljøpåvirkninger, som er almindelige for denne type projekter, og som kan forudses og beskrives.

Projektet vurderes ikke at påvirke Natura 2000-områder, udpegningsgrundlag herfor eller fredede-, rødlistede- og bilag IV-arter negativt. Der vurderes ikke at ske tilstandsændringer i omkringliggende naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 som følge af realisering af projektet. Der forventes ikke væsentlige gener for befolkningen i området i hverken anlægs- eller driftsfasen, ligesom projektet ikke genererer væsentlige emissioner eller udledninger af stoffer til luften eller andre recipienter.

Det er derfor Region Midtjyllands vurdering, at det ansøgte projekt ikke omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering og udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport efter miljøvurderingsloven.

6. Høring

Ansøgningsmaterialet og udkastet til screeningsafgørelsen har været i høring i perioden 2. november -1. december 2023. Nedenstående berørte myndigheder, foreninger og parter er blevet hørt.

Region Midtjylland har foretaget en fornyet høring i 2026 i perioden 3. juli – 14. august 2026 som følge af den forlængede sagsbehandling og det opdaterede afgørelsesgrundlag. Høringen foretages samtidig med høring af udkast til råstoftilladelse.

Myndigheder:

- Samsø Kommune – kommune@samsøe.dk
- Moesgaard Museum – info@moesgaard.dk
- Kystdirektoratet - kdi@kyst.dk

Foreninger:

- Friluftsrådet - fr@friluftsradet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening - dn@dn.dk
- DN Samsø – samsøe@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening - dof@dof.dk
- DOF Samsø – samsøe@dof.dk

Omboende - ejere af følgende ejendomme (alle postnr. 8305)

- Samsø Linien A/S
- Strandkrogen 2, 4, 6, 8 og 17, 19
- Strandkrogen 21, 23, 25, 27
- Strandkrogen 31, 33, 35, 36, 37, 39
- Strandkrogen 41, 43, 45
- Sælvig 34A, 36, 38, 40, 42, 44, 48, 48A, 48B
- Sælvig 50, 52, 54, 64, 71, 77, 73
- Strandparken 21, 36

6.1 Høringssvar

Høringsperiode 2. november – 1. december 2023

I høringsperioden har Region Midtjylland modtaget høringssvar fra Strandkrogen 23, den. 4. november 2023.

Høringssvaret er gengivet nedenfor:

- *Vi ønsker hermed at gøre indsigelse på det ansøgte vedr. råstofudvinding ved Sælvig havn. Udvinning er til stor gene for det rekreative område ved sommerhusområdet. Vi finder at udvindingen skænder stranden og er langt mere indgribende og omfattende end hvad den forrige ejer foretog. Desuden opleves støjgener som også er mere omfattende end hvad den forrige ejer fortog sig. Af disse årsager ønsker vi at der enten ikke foretages råstofudvinding eller at tilladelsen begrænses væsentligt ift. det ansøgte.*

Side 13

Regionens bemærkninger hertil:

- Region Midtjylland har gennemgået de fremsatte bemærkninger om støj, landskab og rekreative interesser.

Da området er udlagt som et råstofindvindingsområde samt lokalplanlagt som et erhvervsområde, vurderer regionen at råstofindvindingen er tilpasset til de lokale omgivelser. Området, der indvindes råstoffer på, er meget lille, og der planlægges kun brug af sorteringsmaskinen 150-250 timer pr. år, hvilket gennemsnitligt svarer til 0,6 til 1 time dagligt. Der er søgt om kun at udlevere råstoffer i weekenden, hvor der ikke vil finde råstofindvinding sted. Derudover svarer indvindingsmængden til 2 lastbiler i døgnet. Det vurderes derfor, at der kan gives tilladelse til det ansøgte projekt, da aktiviteterne er tilpasset de mange lokale forhold, der er planlagt for ved Sælvig Havn.

Fornyet høring 3. juli – 14. august 2026

Region Midtjylland har modtage følgende høringssvar.

Moesgaard Museum:

Der er ingen registreringer af fortidsminder inden for projektarealet, og da der er tale om et mindre areal, anser Moesgaard Museum det ikke for nødvendigt at foretage yderligere arkæologiske undersøgelser forud for anlægsarbejdet.

Skulle der mod forventning dukke arkæologisk materiale op i forbindelse med evt. kommende gravearbejde, skal Moesgaard Museum underrettes.

Region Midtjylland har ikke nogen bemærkninger til høringssvarene.

7. Offentliggørelse

Afgørelsen vil blive offentliggjort mandag den 17. august 2026 på Region Midtjyllands hjemmeside www.raastoffer.rm.dk.

8. Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål, inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Midtjylland via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Midtjylland. Hvis Region Midtjylland fastholder afgørelsen, sender Region Midtjylland klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Region Midtjylland, som videresender anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. [Se betingelserne for at blive fritaget her.](#)

Rettidig klage efter denne lov har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

8.1 Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

8.2 Klageberettigede

- Miljø- og Fødevareministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

8.3 Domstolsprøvelse

Eventuel retssag til prøvelse af afgørelse efter miljøvurderingsloven skal være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf.

miljøvurderingslovens § 54, stk. 1. Er afgørelsen offentliggjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra offentliggørelsen.

Bilag

- A. Korttrids over tilladelsens areal
- B. Revideret ansøgning 10. februar 2026 fra Samsø Sten og Grus ApS (RIT 2. juli 2026)
 - 1. Tidligere ansøgningsskema af 17. oktober 2022 fra Samsø Sten og Grus ApS + Ansøgningsskema, jf. VVM-bekendtgørelsen.
 - 2. Efterbehandlingsplan kortbilag 1
 - 3. Efterbehandlingsplan kortbilag 2
 - 4. Ansøgning om tilladelse til at fjerne tang fra stranden uden for driftstiden af 28. oktober 2016
 - 5. Afgørelse fra Miljø- og fødevareklagenævnet af 9. december 2025
- C. Habitatvurdering om Natura 2000-områder og bilag IV-arter
- D. Screeningsafgørelse m. konfliktsøgningsskema
- E. Udtalelse fra Kystdirektoratet af 3. juni 2026
- F. Dispensation fra naturbeskyttelsesloven af 3. april 2024 fra Kystdirektoratet
- G. Høringssvar

Orientering

Afgørelsen samt bilag er i dag sendt til:

- Samsø Sten og Grus ApS
- Samsø Kommune – kommune@samsøe.dk
- Moesgaard Museum – info@moesgaard.dk
- Kystdirektoratet - kdi@kyst.dk
- Friluftsrådet - fr@friluftsradet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening - dn@dn.dk
- DN Samsø – samsøe@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening - dof@dof.dk
- DOF Samsø – samsøe@dof.dk
- Samsø Linien A/S
- Strandkrogen 2, 4, 6, 8 og 17, 19
- Strandkrogen 21, 23, 25, 27
- Strandkrogen 31, 33, 35, 36, 37, 39
- Strandkrogen 41, 43, 45
- Sælvig 34A, 36, 38, 40, 42, 44, 48, 48A, 48B
- Sælvig 50, 52, 54, 64, 71, 77, 73
- Strandparken 21, 36

Webtilgængelighed

Hvis du har problemer med at læse afgørelsen eller vedhæftede bilag, kan du anmode om, at regionen gør dem webtilgængelige. Derved vil de kunne tydes og læses op af de gængse værktøjer til dette formål. Kontakt regionen på raastoffer@ru.rm.dk.

Behandling af personoplysninger

Region Midtjylland behandler personoplysninger. Du kan læse mere om regionens behandling af personoplysninger og rettighederne i den forbindelse på ru.rm.dk/om-os/dine-data.

Offentliggørelse på Region Midtjyllands hjemmeside

Dokumenter, der er omfattet af reglerne om aktindsigt og dermed ikke beskyttede, bliver som hovedregel offentliggjort på regionens hjemmeside, hvorfra de kan fremsøges, læses og hentes.

Bilag 2 – Konfliktsøgning for råstofansøgning

Ansøgning om råstofindvinding på matr.nr. 4f Onsbjerg By, Onsbjerg i Samsø Kommune

Udarbejdet den 21-02-2023 af Nanna Renee Lauridsen

X = inden for det ansøgte areal
N = nær ved det ansøgte areal, mulig påvirkning¹
- = ikke relevant
Både vedtagne arealudlæg og forslag er kontrolleret

Aktuel	Emne	Bemærkninger	Kilde ² :
X	Ansøgt areal	Der ansøges om råstofindvinding på matr.nr. 4f Onsbjerg By, Onsbjerg i Samsø Kommune. Matriklen tilhører ejendommen Sælvig 79, 8305 Samsø.	Ansøgning
X	Råstofgraveområde	Sælvig	RP2020
	Naturbeskyttelsesdirektiverne		
-	Natura 2000-områder	Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura-2000-område nr. 56, Horsens Fjord, havet øst for og Endelave, som indeholder habitatområde H52 og fuglebeskyttelsesområde F36. Natura 2000-området ligger i en afstand af 3,2 km vest for det ansøgte areal.	MiljøGIS Natur
-	Habitatdirektivet - Bilag IV- og bilag II-arter	Nærmeste registrerede bilag IV-art er markfirben ca. 900 meter syd for det ansøgte areal.	Naturdata
N	Fuglebeskyttelsesdirektivet - Bilag 1	Nærmeste registrerede art er en rørhøg ca. 80 meter nord for det ansøgte areal.	Naturdata
-	Ramsar-områder	Nærmeste Ramsar-område ligger 3,2 km vest for det ansøgte areal. Ramsar-området er omfattet af Natura 2000-område nr. 56.	
N	Øvrige rødlistede og fredede arter	Ederfugl, fløjlsand, splitterne og rørhøg er registreret 50-130 m nord (på Sælvig Havn) og 200-600 m vest (på havet) for det ansøgte areal.	Naturdata
	Biodiversitetskort 2021		
-	Lokal prioritering (Bioscore)	Ikke prioriteret. Nærmeste bioscore er 1.	Biodiversitet
	Vandområdeplaner 2021-2027		
-	Målsatte vandløb	Nærmeste målsatte vandløb er Sørende, der ligger i en afstand af 4 km til det ansøgte areal.	MiljøGIS Vand

Bilag 2 – Konfliktsøgning for råstofansøgning

Aktuel	Emne	Bemærkninger	Kilde ² :
-	Målsatte søer	Nærmeste målsatte sø er Tranemose, der ligger i en afstand af 3,5 km fra det ansøgte areal.	MiljøGIS Vand
X	Målsatte kystvande	Det ansøgte areal ligger inden for det målsatte kystvand, Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav, som har en ringe økologisk tilstand og en ikke-god kemisk tilstand. Området er målsat til god økologisk tilstand og god kemisk tilstand.	MiljøGIS Vand
X	Terrænnære grundvandsforekomster	Det ansøgte areal ligger inden for den terrænnære grundvandsforekomst DK107_dkm_1825_ks, som har en god kvantitativ tilstand og en ringe kemisk tilstand. Forekomsten er målsat til god kvantitativ og god kemisk.	MiljøGIS Vand
-	Regionale grundvandsforekomster		MiljøGIS Vand
-	Dybe grundvandsforekomster		MiljøGIS Vand
	Drikkevand		
-	Områder med særlig drikkevandsinteresse (OSD)		MiljøGIS GRV
X	Områder med drikkevandsinteresser (OD)	Hele det ansøgte område ligger indenfor område med drikkevandsinteresser (OD)	MiljøGIS GRV
-	Indvindingsopland (inden for og uden for OSD)		MiljøGIS GRV
-	Boringsnært beskyttelsesområde (BNBO)		MiljøGIS GRV
-	Nitratfølsomt indvindingsområde		MiljøGIS GRV
-	Sprøjtemiddelfølsomt indvindingsområde		MiljøGIS GRV
-	Nitratfølsomt indsatsområde		MiljøGIS GRV
-	Sprøjtemiddelfølsomt indsatsområde		MiljøGIS GRV
-	Drikkevandsboring alment vandværk	Nærmeste almene vandværk er Onsbjerg Vandværk, der ligger 2,2 km sydøst fra det ansøgte areal.	GEUS Jupiter
N	Drikkevandsboring privat husholdning	Nærmeste private drikkevandsboring er boring med DGU nr. 109.104, som ligger 25 m øst fra det ansøgte areal.	GEUS Jupiter
	Naturbeskyttelse		
-	Beskyttede vandløb (NBL § 3)		Plandata
	<i>Beskyttede naturtyper (NBL § 3):</i>		
-	Eng	Nærmeste eng ligger ca. 400 meter syd for det ansøgte areal	Plandata
-	Hede		Plandata
-	Mose		Plandata

Bilag 2 – Konfliktsøgning for råstofansøgning

Aktuel	Emne	Bemærkninger	Kilde ² :
-	Overdrev	Nærmeste overdrev ligger ca. 400 meter syd for det ansøgte areal.	Plandata
-	Strandeng		Plandata
-	Sø	Nærmeste sø ligger ca. 380 meter syd for det ansøgte areal.	Plandata
-	Naturbeskyttelsesinteresser		Plandata
-	Potentielle naturbeskyttelsesområder		Plandata
X	Økologiske forbindelser, vedtaget eller forslag	Den sydlige del af det ansøgte areal ligger indenfor økologisk forbindelser (vedtaget)	Plandata
-	Potentielle økologiske forbindelser		Plandata
-	Lavbundsarealer		Plandata
-	Lavbundsarealer der kan genoprettes		Plandata
-	Natur- og vildtreservater		Plandata
	Fredning og kulturarv		
-	Fredede områder	Nærmeste fredede område er Husmandsagre, der ligger ca. 1,1 km øst for det ansøgte areal.	Arealinfo
-	Bekendtgørelsesfredninger		Arealinfo
-	Beskyttede sten- og jorddiger		Arealinfo
-	Kulturarvsarealer		SLKS
-	Fredede fortidsminder		SLKS
-	Fredede fortidsminder, beskyttelseslinjer		SLKS
-	Ikke fredede fortidsminder		SLKS
-	Kulturohistoriske bevaringsværdier		Plandata
-	Værdifulde kulturmiljøer		Plandata
-	Fredede bygninger		Plandata
N	Bevaringsværdige bygninger	Nærmeste bevaringsværdige bygning ligger i en afstand af 30 meter til det ansøgte areal.	Plandata
	Bygge- og beskyttelseslinjer		
-	Sø-beskyttelseslinje		Arealinfo
-	Å-beskyttelseslinje		Arealinfo
-	Skovbyggelinje		Arealinfo
-	Kirkebyggelinje		Arealinfo
X	Strandbeskyttelseslinje	Det ansøgte areal ligger inden for strandbeskyttelseslinje	Arealinfo
-	Klitfredning		Arealinfo
-	Fredskov		Arealinfo

Bilag 2 – Konfliktsøgning for råstofansøgning

Aktuel	Emne	Bemærkninger	Kilde ² :
X	Kystnærhedszone	Det ansøgte areal ligger inden for kystnærhedszone	Arealinfo
	Forurening		
-	Jordforurening V2-kortlagt	Nærmeste V2-kortlægning ligger i en afstand af 150 meter øst for det ansøgte areal.	Arealinfo
N	Jordforurening V1-kortlagt	Nærmeste V1-kortlægning ligger i en afstand af 25 meter øst for det ansøgte areal.	Arealinfo
N	Jordforurening, områdeklassificering	Nærmeste områdeklassificering ligger i en afstand af 25 meter nord for det ansøgte areal.	Arealinfo
-	Støj, stilleområder		Arealinfo
-	Støj, støjbelastet areal		Plandata
	<i>Okkerklassificering:</i>		
-	Klasse I – Stor risiko for okkerudledning		Arealinfo
-	Klasse II – Middel risiko for okkerudledning		Arealinfo
-	Klasse III – Lav risiko for okkerudledning		Arealinfo
-	Klasse IV – Ingen risiko for okkerudledning		Arealinfo
	Landskab og geologi		
-	Nationale kystlandskaber		Plandata
-	Nationale geologiske interesseområder		Plandata
-	Geologiske rammeområder		Plandata
-	Værdifulde geologiske områder		Plandata
-	Større sammenhængende landskaber		Plandata
-	Bevaringsværdige landskaber		Plandata
-	Geologiske bevaringsværdier		Plandata
	Risiko for oversvømmelse		
X	Oversvømmelse eller erosion	Lille erosion i forbindelse med kysten	KAMP
X	Klimatilpasningsplaner	Ændring i højvandshændelser 2050 på 185 cm	KAMP
	Øvrige arealinteresser		

Bilag 2 – Konfliktsøgning for råstofansøgning

Aktuel	Emne	Bemærkninger	Kilde ² :
X	Zone	Det ansøgte areal ligger i byzone.	Plandata
N	Afstand til nærmeste beboelse	Nærmeste beboelsesejendom ligger i en afstand af 25 meter til ansøgte areal.	Plandata
N	Afstand til nærmeste by/landsby	Det ansøgte areal ligger langs kysten ved Sælvig by.	Plandata
X	Lokalplan	Størstedelen af det ansøgte område er udlagt i lokalplan (plannummer 80), som erhvervsområde for Sælvig Havn.	Plandata
X	Kommuneplanramme	Størstedelen af det ansøgte areal er udlagt i Samsø Kommunes Kommuneplan 2021. Området er udlagt som havneformål for Sælvig Havn (plannummer 68 (1)).	Plandata
-	Kommuneplantillæg		Plandata
-	Planlagt zone		Plandata
-	Planlagt trafikanlæg		Plandata
-	Planlagt tekniske anlæg		Plandata
-	Rekreative interesser		Plandata
-	Særligt værdifuldt landbrugsområde		Plandata
-	Skovrejsningsområde		Plandata
-	Skovrejsnings uønsket		Plandata
-	Transmissionsnet – Arealreservation		Plandata
-	Transmissionsnet – Linjeføring		Plandata
-	Tekniske anlæg		Plandata
-	Vindmøller		Plandata
-	Lufthavne/flyvepladser		Plandata
-	NEPS (Forsvarets olieledning)		Intern WEBGIS
	Forsyningsledninger	Ikke kontrolleret	LER
	Naturgas		LER
	El-ledning nedgravet, 60 kV		LER
	El-ledning nedgravet, 10 kV		LER
	El-ledning nedgravet, 0,4 kV		LER
	El-ledning luftledning, 60 kV		LER
	El-ledning luftledning, 10 kV		LER
	El-ledning luftledning, 0,4 kV		LER
	Fibernet		LER
	Telefonkabel		LER

Bilag 2 – Konfliktsøgning for råstofansøgning

Aktuel	Emne	Bemærkninger	Kilde ² :
	Vandledning		LER
	Spildevand/kloak		LER

¹ Nær ved det ansøgte areal, mulig påvirkning

Miljøpåvirkninger som følge af indvinding af råstoffer på land er normalt forholdsvis lokale, men for nogle emner er det relevant at vurdere en påvirkning også uden for det ansøgte areal. Støj og støv fra indvindingen vil uden forebyggende tiltag kunne påvirke de nære omgivelser op til en afstand af maksimalt 300-500 m fra selve graveområdet.

Indvinding af grundvand til grusvask og sænkning af grundvandet som følge af indvinding under grundvandsspejlet kan medføre en påvirkning af grundvandspotentialet, som kan være sporbar inden for 300 meter fra indvindingen.

For drikkevandsboringer er der en hygiejnezone på 150 m og 75 m for hhv. boringer til almen drikkevandsvandforsyning og privat drikkevandsvandforsyning.

Terrænændringer som følge af råstofindvinding kan medføre ændring af afstrømning af overfladevand til nærliggende søer, vandløb og vådområder, den relevante afstand afhænger af terrænforholdene og vurderes for den enkelte ansøgning.

I forhold til beskyttede arter kan indvinding af råstoffer medføre en barriereeffekt samt påvirke den økologiske funktionalitet for arterne. Den relevante afstand for nærmere vurdering afhænger af forekomsten af arter og varierer for de enkelte arter.

For lufthavne/flyvepladser skal der indhentes en udtalelse fra Statens Luftfartsvæsen, såfremt der ansøges om råstofindvinding under grundvandsspejlet inden for en afstand af 13 km fra offentlige flyvepladser eller militære flyvestationer.

Bilag 2 – Konfliktsøgning for råstofansøgning

² Liste over kilder:

Arealinfo: Miljøstyrelsen, Danmarks Arealinformation - <https://arealinformation.miljoeportal.dk>

Biodiversitet: Miljøstyrelsen, Digitale Naturkort-Biodiversitet 2021 - [Biodiversitetskortet](#)

GEUS Jupiter: GEUS, National Boringsdatabase (Jupiter) - <https://www.geus.dk/produkter-ydelser-og-faciliteter/data-og-kort/national-boringsdatabase-jupiter>

KAMP: Miljøstyrelsen, Klimatilpasning, KAMP - <https://kamp.klimatilpasning.dk/>

MiljøGIS GRV: Miljøstyrelsen, MiljøGIS for statslig grundvandskortlægning - <https://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=grundvand>

MiljøGIS N: Miljøstyrelsen, Natura 2000-høring 2022-27 - <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3basis2020>

MiljøGIS Vand: Miljøstyrelsen, MiljøGIS for basisanalyse for vandområdeplaner 2021-2027 – <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3basis2019>

Naturdata: Miljøstyrelsen, Miljøportalen Naturdata - <http://naturdata.miljoeportal.dk> og Miljøstyrelsen m.fl., Arter - [Arter.dk](#) og Danmarks Nationale Artsportal, Naturbasen - <https://www.naturbasen.dk/>

Naturgas: Naturgasselskabernes Oversigtskort - <https://evida.kortviser.dk>

Plandata: Erhvervsstyrelsen, Plandata.dk - <http://kort.plandata.dk>

RP2020: Region Midtjylland, Råstofplan 2020 - <https://rm.viewer.dkplan.niras.dk/plan/7#/>

SLKS: Slots- og Kulturstyrelsen, Fund og Fortidsminder - <https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/>